

АСОЦІАТИВНИЙ ЗВ'ЯЗОК МІЖ РОЗПОДІЛОМ ГЕНОТИПІВ ГЕНА ІНТЕРЛЕЙКІНУ-1В ТА ГЕНАМИ ПАТОГЕННОСТІ *HELICOBACTER PYLORI* ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ

*Сокольник С. В., Сорокман Т. В., Гінгуляк М. Г.
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці,
кафедра педіатрії та медичної генетики*

Одним з головних етіологічних чинників розвитку виразкової хвороби дванадцятипалої кишки (ВХДПК) *Helicobacter pylori* (НР), варіабельність генотипів якого по відношенню до його факторів вірулентності та поліморфізм генів імунної відповіді хазяїна зумовлюють розвиток, клінічні прояви, особливості перебігу та ефективність лікування захворювання.

Метою нашої роботи було встановити асоціативний зв'язок між розподілом генотипів гена інтерлейкіну-1 β -511C/T (ІЛ-1 β) та генотипами НР в дітей, хворих на ВХДПК.

Проведено комплексне клінічно-параклінічне обстеження 46 дітей, хворих на ВХДПК, віком від 6 до 18 років (середній вік 12,3 $\pm$ 2,6). Виявлення НР і генотипування штамів НР по відношенню до *CagA/VacA* (s1/s2 і m1/m2) та генотипування ІЛ-1 β (-511C/T) проводили за допомогою ПЛР із використанням специфічних праймерів. Статистична обробка отриманих даних проводилась за допомогою пакету комп'ютерних програм «Statistica 6.0». У всіх дітей було діагностовано НР. Отримані дані показали, що в дітей, хворих на ВХДПК, спостерігалось достовірне збільшення частоти немутантного «дикого» типу С алеля при одночасному зниженні частоти мутантного Т алеля ($\chi^2=6,73$, $p<0,05$). Розподіл генотипів штамів НР виявив достовірне переважання в дітей із ВХДПК генотипів *cagA+vacA+* (84,8% випадків, $p<0,05$), причому в 61,5% дітей спостерігався генотип *cagA+vacAs1*. Інші генотипи (*vacAs2*, *vacAs1/s2*, *vacAm1*, *vacAm2*, *vacAm1/m2*) в *cagA*-позитивних носіїв виявляли з однаковою частотою ($p>0,05$). В носіїв С алеля гена ІЛ-1 β -511C/T достовірно частіше виявляли штами НР із високою вірулентністю(85,7% та 14,3% відповідно, $p<0,05$) на відміну від носіїв Т алеля гена ІЛ-1 β -511C/T, в яких виявляли штами НР із низькою вірулентністю (72,7% та 27,3% відповідно, $p<0,05$).

Таким чином, ВХДПК у дітей асоціюється з С алелем в позиції -511(C/T) гена ІЛ-1 β та наявністю токсигенних штамів НР. Однак, для коректної оцінки будь-якої асоціації між поліморфізмом гена ІЛ-1 β та генами патогенності НР необхідно провести подальше дослідження на більшій кількості осіб.